

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 25.3.2024

Hodnotenie úrovne sociálneho dialógu na národnej úrovni a vo vybraných rezortoch (KOZ SR)

1. Postoj APZD

APZD vníma úroveň sociálneho dialógu ako nedostatočnú. APZD zároveň nesúhlasí s obchádzaním štandardného legislatívneho procesu v hospodárskych a sociálnych otázkach s priamym dopadom na zamestnancov a zamestnávateľov.

Od vymenovania vlády SR 25.10.2023 sa uskutočnilo iba jedno zasadnutie HSR SR (11.12.2023).

Upozorňujeme, že **obchádzanie štandardného legislatívneho procesu budeme považovať za narušenie partnerstva medzi štátom, zamestnávateľmi a zamestnancami** a princípov, ku ktorým sa Slovenská republika prihlásila podpisom Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v Európskom pilieri sociálnych práv, v Charte základných práv Európskej únie a v ratifikáciou dohovorov Medzinárodnej organizácie práce.

Za obchádzanie štandardných legislatívnych procesov považujeme **sťaženie alebo úplné vylúčenie sociálneho dialógu prostredníctvom:**

- **skrátенých legislatívnych konaní** použitých v rozpore s legislatívnymi pravidlami vlády a zákonom o rokovacom poriadku NR SR, a
- predkladania **poslaneckých návrhov** s cieľom vyhnúť sa celospoločenskej diskusii.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

V minulosti dochádzalo k obchádzaniu štandardného legislatívneho procesu, a to najmä využívaním poslaneckých návrhov zákonov a zneužívaním skrátенého legislatívneho konania. Vyzývame preto k dodržiavaniu štandardného legislatívneho procesu vrátane prerokovania návrhov Hospodárskou a sociálnou radou SR.

a) Bez popierania práva poslancov predkladať návrhy zákonov vnímame ako škodlivý jav **chaotické správanie v predkladaní poslaneckých návrhov:**

- to nepovažujeme za dobrý znak parlamentnej demokracie ale za **individualizmus poslancov** a legislatívnu neprehľadnosť,
- poslanecké návrhy môžu prinášať **závažné zmeny pre podnikateľské prostredie a sociálnu oblasť**, pri ktorých **absentuje akýkoľvek dialóg so sociálnymi partnermi** a dotknutými stranami,
- poslanecké návrhy pre krátkosť času **nie sú predmetom pripomienkových konaní, čo sa odráža na ich kvalite**, ktorú bude potrebné v budúcnosti odstrániť,

- mnohé aktuálne predložené poslanecké návrhy **nemajú koncepcnú víziu, skôr ju narúšajú** a majú populistický charakter.
- b) Rovnako negatívne vnímame **zneužitie inštitútu skráteného legislatívneho konania**:
- skrátené legislatívne konanie je proces, ktorý **by mal byť používaný iba v situáciách ohrozenia štátu**, ochrany ľudských práv alebo odvrátenie hospodárskych škôd.
  - je neakceptovateľné sa za tieto pojmy skrývať len preto, že **je to pohodlnejšie pri presadení zákona alebo získavaní politického kreditu** na úkor verejných financií.

3. Odporúčania APZD

- návrhy zásadného hospodárskeho a sociálneho charakteru predkladať formou vládnych návrhov, v štandardnom legislatívnom procese, vrátane prekorokovania Hospodárskou a sociálnou radou SR,
- prizvať k tvorbe poslaneckých návrhov dotknuté strany a sociálnych partnerov,
- legislatívne upraviť, aby aj poslanecké návrhy povinne prechádzali riadnym pripomienkovým konaním v štandardnej dĺžke 15 dní, čím sa zvýši kvalita a uplatniteľnosť predkladaných návrhov,
- využívať skrátené legislatívne konanie vo výnimočných situáciách (priame ohrozenie štátu, ochrana ľudských práv alebo odvrátenie hospodárskych škôd).